

Motion till riksdagen

1986/87:K124

Anita Johansson m. fl. (s)

Ändringar i tryckfrihetsförordningen m. m.
(prop. 1986/87:151)

I regeringens proposition 1986/87:151 föreslås inte att bildande av eller deltagande i organisationer vilkas verksamhet främjar eller uppmanar till förföljelse på etnisk grund skall kriminaliseras. Det är inte tillfredsställande med hänsyn till att det finns ett starkt behov av en kriminalisering.

Enligt FN-konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering förbinder sig konventionsstaterna att förbjuda organisationer som främjar och uppmuntrar till rasdiskriminering samt förklarar deltagande i sådana organisationer som en brottslig handling.

Sverige har anslutit sig till denna konvention. Sverige är, enligt vår mening, skyldigt att införa en lagstiftning enligt konventionsåtagandet.

Diskrimineringsutredningen under ledning av förre chefen för invandrarverket Kjell Öberg har föreslagit att en kriminalisering skall införas i svensk lagstiftning genom att ett tillägg görs till brottsbalken 16 kap. 8 §. De flesta remissinstanserna var positiva till diskrimineringsutredningens förslag.

I propositionen föreslås att ansvarsbestämmelsen om hets mot folkgrupp skärps. Det skall inte längre krävas att ett uttalande görs offentligt eller sprids bland allmänheten för att det skall kunna vara straffbart. Enligt förslaget är det tillräckligt att yttrandet sprids t. ex. inom en organisation.

Enligt vår mening blir det svårt att i praktiken tillämpa denna bestämmelse. Tillämpningen av bestämmelsen försvåras ytterligare genom att undantag görs i regeringsförslaget för vad som sker i "den rent privata sfären".

Lagrådet anser det tveksamt om en lagändring som nu föreslås i propositionen i någon mera betydande mån skulle underlätta bekämpningen av organisationer som verkar för rasdiskriminering. Möjligheterna att ingripa mot vad som förekommer vid slutna möten begränsas enligt lagrådet i praktiken väsentligt av svårigheten att få fram tillfredsställande utredning.

Lagrådet anser att Sverige inte uppfyller sina konventionsförpliktelser med mindre än att vi inför en kriminalisering enligt rasdiskrimineringsutredningens förslag. Vi delar denna uppfattning. Enskilda ledamöter av FN-kommittén har i mars i år förklarat att konventionen även på den aktuella punkten är tvingande och att den inte lämnar utrymme för konventionsstaterna att pröva behovet (se propositionen s. 106 stycket 2).

Sverige har varit angeläget om att lojalt uppfylla sina folkrättsliga åtaganden. Detta bör ske fullt ut även i denna viktiga fråga. Det stärker vårt internationella agerande mot rasism och rashets.

I propositionen sägs att organisationer som främjar rasdiskriminering

saknar allt berättigande. Men det dras inte de riktiga konsekvenserna av detta uttalande. Vad som hänt i Sverige under senare tid åskådliggör tydligt behovet, inte bara av kriminalisering av rasdiskriminering och rashets som bedrivs av enskild utan även i organiserad form. Det växer fram allt fler rasistiska organisationer. I andra sammanhang anser vi att organiserad brottslighet är särskilt allvarlig.

Mot. 1986/87
K 124

Hemställan

Men hänsyn till det anförda hemställer vi

att riksdagen beslutar om ett tillägg till brottsbalken 16 kap. 8 § som innebär en kriminalisering av bildande av eller deltagande i organisationer vars verksamhet främjar eller uppmanar till förföljelse på etnisk grund.

Stockholm den 27 maj 1987

Anita Johansson (s)

Håkan Strömberg (s)

Iris Mårtensson (s)

Hans Göran Franck (s)

Axel Andersson (s)